

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dien et men drott.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitenste ten f 6.00; ~~franco~~ door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG 1 AUGUSTUS.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.80 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 31 Julij.

In het officieel gedeelte van het laatste Nummer der Kerkelijke Courant wordt het besluit medegedeeld, door de Synode van het hervormd kerkgenootschap genomen op onderscheidene bij haar ingekomen adressen. Of van dat besluit door de leden van dat kerkgenootschap met groote belangstelling kennis zal genomen worden, kunnen we niet zeggen; wij gelooven het echter niet. Zien we juist, dan is de meerderheid van hen, die zich naar dat kerkgenootschap, bij volkstellingen en andere gelegenheden, noemen, tot dien staat van ontwikkeling gekomen, dat het haar volstrekt onverschillig is, of er ter wereld nog iets geloofd wordt en wat er geloofd wordt. 't Gelooven heeft zijn tijd gehad: aan zijne eigene rede heeft daar thans een elk genoeg. En hoe minder men haar dan ook met dogmatiek aan 't hoofd komt, te liever zal het haar wel zijn. Dat neemt niet weg, dat de hier en daar verspreide piëtisten, welker vroom gemoed in opstand komt tegen de hand over hand bij het genoemde kerkgenootschap toenemende verloochening van alle bovennatuurlijke waarheid, — dat neemt niet weg, zeggen wij, dat die piëtisten door niets wellicht heviger geschokt konden worden dan door een besluit als dat van de Synode, dat hen in 't ongelijk stelt en hen op 't grievendste moet krenken, terwijl het te gelijker tijd den overmoed der rationalistische rigting lofprijst en aanmoedigt. Maar wat stoort zich eene triomfante meerderheid aan het leed, dat zij den verslagene berokkent?

Waarom het den petitionneerende piëtisten te doen was, blijkt niet duidelijk uit het synodaal besluit en behoort dus niet een enkel woord in herinnering te worden gebragt. Zij wilden 1°. dat de Synode de uitspraken der synodale Commissie in zake Meyboom en Zaatberg zou afkeuren en vernietigen; 2°. dat zij zou letten op de handhaving, bij de theologische fakulteiten, van de orthodoxe gereformeerde leer; en 3°. dat, ten blijke van hare christelijke beginselen en opdat de eenheid bij het hervormd kerkgenootschap niet ten eenemale zou verbroken worden, die leer op nieuw geformuleerd, hare verbindende kracht plechtig verkondigd en bij elke gelegenheid met nadruk zou gehandhaafd worden. Om tot dit doel te geraken, men weet welke pogingen te dien einde in het werk zijn gesteld, zóó zelfs dat vele piëtisten verklaarden eene afwijzende beschikking als eene oorlogsverklaring te zullen beschouwen. Desniettemin, en ofschoon hemel en aarde door hen bewogen zijn geworden, heeft de Synode, in antwoord op hunne bede, zich bepaald tot dit weinige:

„De Synode heeft in ernstige overweging genomen verschillende adressen, die bij haar waren ingekomen aangaande de handhaving der kerkleer, en hieromtrent het rapport der benoemde Commissie gehoord zijnde, na ernstige en rijpe deliberatiën besloten:

der Commissie dank te zeggen voor haren belangrijken arbeid, in 't bijzonder voor het kenschetsend verslag door haar gegeven van den inhoud der onderscheidene adressen;

en voorts om, zonder in beoordeeling te treden van de bijzonderheden in de adressen voorkomende, en daarlatende den geest die in eenigen spreekt, en den toon waarop de meesten zijn gesteld,

lettende op de Artt. 15 en 74 van het Algemeen Reglement, die de Algemeene Synodale Commissie voor de uitspraken op aanvragen tot vernietiging stellen buiten verantwoordelijkheid aan de Synode „ten opzichte van de afkeuring, welke sommige adressanten ten deze door de hooge Kerkvergadering willen betoond hebben, over te gaan tot de orde van den dag;”

lettende op het dezer dagen genomen besluit, waarbij de Alg. Syn. Comm. wordt uitgenoodigd, om aan de Synode des volgenden jaars voorstellen te doen, zoo mogelijk, strekkende om op gepaste wijze volledige uitvoering te doen geven aan Art. 23 van het Alg. Reglement, „het door sommige adressanten hieromtrent uitgedrukt verlangen aan te nemen voor notificatie;”

en eindelijk lettende op hetgeen in vorige vergaderingen der Synode, met name in die van 1841, 1842 en laatste van 1854, ten opzichte van de kerkleer verhandeld en verklaard is;

lettende op het onmogelijke, naar den inhoud der adressen zelve te oordeelen, om, binnen den kring der bevoegdheid van de Synode, in deze iets te doen, dat zelfs voor de verschillende adressanten onderling tot vereeniging doeltreffende zou zijn;

„aan de nadere, in deze adressen voorkomende vragen en eischen, tot verklaring en vaststelling van beginsel en maatstaf ter beoordeeling en handhaving der kerkleer of tot nadere bepaling van kerkelijke leerstellingen, geen gevolg te geven,” maar, — biddende dat de geest der waarheid en der liefde, die uit God is, allengs zal uitwerken, wat geene kerkelijke uitspraken vermogen, „het te laten bij hetgeen door genoemde Synodale Vergaderingen beproefd is, en dat ook nu nog en later, „onder 's Heeren zegen, tot heil der Kerke gedijen kan.”

Aldus de Synode, en hare taal moet ongetwijfeld, eenen diepen indruk inzonderheid op de piëtisten maken. De „bijzonderheden,” waarin zij getreden waren, waren die dan van zoo weinig beteekenis, dat men daar niet eens bij stil te staan had en men ze ongeoordeeld mogt laten? Die „bijzonderheden” golden toch niet eenige nietswaardige details: zij hadden betrekking tot wat des Christens kracht in 't leven en zijne hoop bij 't sterven is! En toch acht de Synode ze niet eens harer aandacht waard! Dat zal voorzeker diep gevoeld worden.

Doch nog gevoeliger zullen de piëtisten getroffen worden door wat aan 't slot van het synodaal besluit gezegd wordt. „Wat is de geloofsleer van het hervormd kerkgenootschap?” hadden zij gevraagd, wat moet het denken van den Christen? En wat antwoordt de Synode? „Wij weten het niet, daarop komt haar antwoord niet, wij weten het niet, want wij hebben geen criterium veritadins; en naar uwe adressen te oordeelen, weet gij het ook niet, daar 't blijkt dat de een dlt, een ander weer iets anders voor waar houdt.” Was der Synode tot die laatste uitspraak aanleiding gegeven? 't Is te veronderstellen. Een piëtist, hoe vroom ook, geeft daarom zijn individueel regt van Protestant niet op. Welk een toestand echter, die van een kerkgenootschap, welks hoogste gezag, dat is, dat van de Synode, in vertwijfeling bekennen moet, dat het niet meer in staat is eene eigene geloofsleer te formuleeren! Wij zullen niet zeggen welke vrees en hoop zich bij dat schouwspel van ons meester maken. Niet zonder belangstelling zien wij echter te gemoet, welke houding nu de piëtisten, nu zij, volgens vroegere verklaringen, tot handelen genoodzaakt zijn, tegenover de Synode zullen aannemen.

Wij lezen het volgende in den Indiër:

„Niettegenstaande het een ieder ten strengste bij de vigerende wetten verboden is, de inlandsche bevolking op Java te mishandelen of zijn eigen regter te zijn, gebeurt het echter vaak, dat door de achtereelersheid der ambtenaren, die milddadige beginselen ten eenenmale over het hoofd worden gezien, en de goedaardige inlander het onschuldige slagtoffer wordt van de luimen en willekeur zijns meesters. Waarvan het volgende staaltje:

„Op het thee etablissement van den heer Hilarius Augustus Wijnaandes Brumstede, Tjicomboeleit genaamd, en gelegen in de afdeeling Bandong (Preanger-Regentschap), waarover als assistent-resident gesteld is A. G. C. Visscher van Gaasbeek, bestaat eene zeer eigenaardige instelling van willekeurige strafoefening, welke ons aan de onmenschte behandeling der negerslaven in West-Indië doet denken.

„Ieder inlander, onverschillig man of vrouw, die zich in het oog des heeren B. aan de minste overtreding schuldig maakt, wordt aan beide polsen met een touw stevig gebonden, en aan een balk opgehouden, tot dat de teenen nog slechts even den grond raken; en in die onlijdelijke positie blijven zij een halven of een geheel dag, al naar mate zij in de gunst des landheers deelen: van ooggetuigen is mij verhaald, dat er bij geweest zijn, die, na flauw gevallen en wederom bijgebragt te zijn, die strafoefening op nieuw ondergingen.

„Ook is mij van andere ooggetuigen, boven en behalve het vorenstaande, het onder volgende haast ongeloofelijke verhaald.

„Op zekeren tijd sloot de heer B. een mandoor, ge-

durende een geheel nacht, in de broeikamer, waarin eene gemiddelde hitte van 150 à 160 graden Fahrenheit heerachte; de ongelukkig ontkwam alleen een geweten dood, door met zijn aangezicht tegen de aarde te drukken en, in den hevigten angst, aldus den voor hem zoo ontzettend langen nacht door te blijven liggen.

„Men zal vragen, hoe het bestuur van Ned. Indië met zulke voorvallen onbekend blijft, doch ons antwoord is, dat, daar op Java geene vrijheid van drukpers bestaat, het hooge bestuur zulks alleen door het kanaal der residenten en assistent-residenten zoude kunnen te weten komen, doch daar deze ambtenaren mogelijk hunne redenen hebben, om de landheeren genegen te zijn, en voor hunne willekeurige handelingen de oogen te sluiten, zoo blijft het hooge bestuur van Ned. Indië ten eenenmale met de verdrukking onbekend, waaronder de arme inlander gebukt gaat.

Heden is het ophalen van puin alhier voor een jaar gegund aan den minsten inschrijver, den heer J. Schalk te Buiksloot, en zijn de herstellingen aan de stadspakhuisen op de Brouwersgracht aangenomen door den heer J. Galman, voor de som van f 3057. (Amst. Ct.)

Men meldt uit Bergentheim, 27 Julij het volgende:

„Een totaal beschonken poldergast geraakte dezer dagen des avonds in de Vecht. Door het koude bad eenigzins ontuchtend, riep hij om hulp, doch geen menschelijk wezen was in de nabijheid om hem die te verlenen. Zich roedende dood nabij wettende, liet hij zijnen hond eensklaps bij zich, voelde zich aangegrepen en een geruimen tijd voortgetrokken. Eindelijk staat hij op vasten bodem en de hond, zijn redder die meer dan een kwartier uurs heeft geworsteld, om zijnen meester in het leven te behouden, valt in het betuigen zijner sprakeloze dankbaarheid en blijdschap bewusteloos neder.” (H.)

In den Times vindt men het volgende middel tegen de hondsdelheid opgegeven, door iemand die zes malen door een dollen hond gebeten is geweest: Men lost een pond keukenzout in een kwart kan bronwater op en wast daarmede, niet later dan een uur na de beet, het gekwetste deel, waarna het gedurende twaalf uren met een van pekewater doorweekt windsel wordt verbonden. Alvorens de afwassing te doen moet men een onafgebroken en volstrekte rust in acht nemen, ten einde zoo veel mogelijk het indringen van den Virus te voorkomen.

In Duitschland wijlt men de wond in met stof om het bruis of speeksel op te sloppen en alzoo de besmetting te vermindern. Dat zoo eenvoudig middel, zonder gevaar kunnende worden aangewend, verdient beproefd te worden.

's GRAVENHAGE, 30 Julij. Gisteren middag heeft er bij Z. D. H. den hertog van Saxe-Weimar een groot diner plaats gehad, dat door HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik, alsook door Z. Exc. den heer Doblhof, buitengewoon gezant en gevolmagtig minister van Z. M. den Keizer van Oostenrijk bij het Nederlandsche hof, benevens zijn sekretaris werd bijgewoond.

Door 's Konings gezantschap te Parijs is aan den minister van Binnenlandsche Zaken alhier overgezonden de ouderstaande brief, die op den 22 Junij ll. in een flesch door eenen schipper in zee op de hoogte van Morlaix gevonden:

„Aan de heeren P. Varkevisser en Zoon, te Rotterdam. „Aan boord van het barkschip Scheveningen, kapitein Breuning, gaande van Rotterdam naar Batavia.

„Zaterdag 31 Maart, 's morgens ten 10 ure, zeilende op de hoogte van Lezard, equipage en passagiers welvarende, mooi weer, bramzeilskoelte, oostewind, vier dagen in zee van Brouwershaven.

„De kapt. K. D. Breuning, de passagiers Albert Bauquin, N. P. van den Berg en P. J. Torley Duivel.

„Wij verzoeken indien deze regelen aan hun adres mogten komen om aan de verschillende families hiervan kennis te geven.”

— Nadat het koninklijk kabinet van schilderijen een gennimen tijd door vertimmering gesloten is geweest en

ook voor eenige dagen gedeeltelijk was geopend, is het met veel belangstelling zoo door ingezetenen, als vreemdelingen druk bezocht geworden. Thans zijn al de zalen geheel in orde en voor het publiek toegankelijk gesteld, waardoor aan een sedert lang door de voorstanders der schoone kunsten te kennen gegeven verlangen, om dat zoo rijk kabinet te bezichtigen, kan voldaan worden.

— In deze residentie zijn aangekomen en aan het hotel de Bellevue afgestapt de heer A. Parent, ingenieur en ondernemer van openbare werken, komende van Parijs en in de *Marchal de Turenne* (hotel *Ruhr*) de baron Carl von Pechlin, hoofd-officier in dienst van Z. M. den Koning van Denemarken, met familie.

VOORSCHOTEN, 28 Julij. De paardenmarkt werd hier heden zeer druk bezocht. Voor de paarden werden hooge prijzen betaald, voornamelijk ook ten gevolge van aankopen door vreemde kooplieden, inzonderheid fransche

RIDDERKERK, 30 Julij. Ook in deze gemeente vertoont zich sedert eenige dagen de ziekte onder de aard-appelen, welke zich niet alleen tot het loof bepaalt, maar wel degelijk den knol aandoet, evenwel zijn tot nog toe alleen de vroege aardappelen aangetast. Ten aanzien der overige veldvruchten, zijn, met uitzondering van de wintertarwe, de verwachtingen vrij voldoende.

ALKMAAR, 29 Julij. Ter kaasmarkt van den 27sten dezer waren aanwezig 645 stapels kaas, wegende te zamen 135,760 Ned. £. De prijs was: kleine f 27,25, middelb. f 29, kommissie f 28,25 per 50 Ned. £.

ARNHEM, 30 Julij. Gisteren avond is per laatsten spoortrein van hier naar 's Hage vertrokken Z. Exc. de heer van Hall, minister van Buitenh. Zaken, met zijne echtgenoot en gevolg, komende van Berlijn.

— Tot ons leedwezen vernemen wij, dat heden morgen, aan boord van de Nederl. stoomboot, op de hoogte van Lobith, aan de gevolgen eener slepende ziekte bezweken is de hooggeleerde heer des Amorie van der Hoeven, remonstrantsch professor in de theologie aan het athenaeum te Amsterdam. De stoffelijke overblijfselen van den overledene zijn hier aan wal gebracht.

— Zaterdag 11. heeft de gemeenteraad alhier bij besluit toegestaan een verzoek van prof. Lidt de Jeude tot het in huur geven, voor den tijd van twee jaren, van eene der zalen van het gebouw Mysis Sacrum, ten einde aldaar een zoologisch museum in te richten.

— Op den Rijn, bij de Nederl. grenzen, ligt op dit oogenblik een vaartuig, beladen met 109,000 £ buskruit, bestemd voor Engeland. (Amh. Ct.)

WAGENINGEN, 29 Julij. Heden namiddag omstreeks drie ure woedde boven deze stad en omstreken een hevig onweder. De predikant te Ophemden A. van Herwaarden, werd op het oogenblik dat hij de verschrikte gemeente vermaande om in 't kerkgebouw te blijven, op den predikstoel door den bliksem getroffen en was dadelijk dood. De bliksem, welke den kerktoeren inkwam, sloeg naar beneden, verbrijzelde den predikstoel, doch rigtte verder in de kerk geene schade aan.

LEEUWARDEN, 28 Julij. Wij vernemen, dat onderstaand adres aan den Raad der stad Dockum is ingediend:

De ondergeteekenden geven met gepasten eerbied te kennen, dat het hun ter kennis is gekomen dat met 1 Januarij 1856, het belastingstelsel op de rogge en tarwe door de Hooge Regering besloten is te doen vervallen.

Redenen waarom Adressanten, allen inwoners dezer stad, gaarne zagen dat het UEd. Achtbaren moge behagen, ten bate van het algemeen, desgelijks de stedelijke belastingen op genoemde artikels weg te doen nemen, en daarvoor naar hunne zienswijze, in de plaats te stellen eene andere doeltreffende belasting, en wel bij voorkeur die naar het vermogen en inkomen geheven, of wel een hoofdelijke omslag, ingevolge hoofdstuk 2 art. 240 alinea 4 der Gemeente-wet. (P. F. C.)

ALMELO, 28 Julij. Bij vonnis der arrondissementsrechtbank alhier, van heden, is de Wel-Eerw. Heer J. E. Warnink, R. K. priester en pastoor te Borne, beklagd van in strijd met art. 6 der wet tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen, van 10 Sept. 1853, het gewaad, voor kerkelijke plegtigheden of bij de uitoefening van de openbare godsdienst in Z. W. Eerw. kerkgenootschap gebruikelijk, te hebben gedragen op eene niet besloten plaats (het R. K. kerkhof te Borne), te dier zake, van alle regtvervolgung ontslagen. De rechtbank heeft daarbij overwogen, dat het gemelde kerkhof wel is waar niet behoort tot de beslotene plaatsen in den zin der wet, maar tevens dat het opzet van den beklagde niet was gebleken en Z. W. E. dus het meergemelde kerkhof kan geacht hebben eene beslotene plaats te zijn, te meer daar tijdens het plegen van het feit de bekende circulaire van Z. Exc. den minister van justitie aan den procureur-generaal tot regt verstand der gemelde wet nog niet verschenen was. (H.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 30 Julij. De Koning van 750 miljoen is gesloten en heeft de verwachting van het gouvernement zeer verre overtroffen. De natie heeft zich van alle kanten beijverd haar geld voor papier in te ruilen.

— Men wil thans dat de komst van Omer-Pacha te Konstantinopel geenszins ten doel heeft, om te bepalen voor het opperbevelhebberschap over de hem toevertrouwde legermacht.

— Naar luid van het *Journal de Saint-Petersbourg* hebben de troepen eerst den 28 Junij hunne operatiën in Klein-Azië kunnen aanvangen. Voor dien tijd werden zij door geweldige regenbuien hier in verhinderd. Het schijnt dat de Russen met voordeel te werk gaan en zoowel Kars als Erzerum bedreigen.

— Het gerucht bevestigt zich dat de gezanten van Frankrijk en Engeland vergunning verzocht hebben voor de geallieerden om de oude kastelen van den Bosphorus aan den ingang van de Zwarte te mogen herstellen en bezitten. De Sultan vindt de zaak zeer gewichtig en maakt tegenwerping, doch men houdt aan en het is waarschijnlijk dat de aanvraag zal verleend worden.

— In het *Journal des Débats* van den 30 vindt men eene zeer lezenswaardig artikel van bijna vierkolommen over het op de groote tentoonstelling aanwezige kinderspeelgoed. Het artikel is van de hand van een der gewone medearbeiders en brengt tot de overtuiging dat het »geachte» dagblad vrij wat aardiger weet te keuvelen over poppen en looden soldaatjes, dan het soms redeneert over godsdienstige, filozofische en maatschappelijke onderwerpen. Hoe dikwijls gebeurt het niet dat het »geachte» Journaal, alsdan blijk op blijk geeft van niet op de hoogte der kwestie te zijn, en maar wat met wil praten op zijn Voltaire's, de groote schutsheligen van het blad. Men herinnert zich nog de bespottelijke artikelen over de Onbevleete Ontvangenis, dat men niet eens wist wat het dogma eigenlijk inhield en waarmede vele geachte bladen van het buitenland bitter mede ingeloopt zijn. Het ware te wenschen dat de *Débats* zich voortaan maar bleven hemoeijen met het kinderspeelgoed, dan doen zij ten minst geen kwaad.

— Den 25 dezer, in het eerste namiddag-uur, werden door geheel het zuidwestelijke deel van Duitschland en een deel van Zwitserland, schokken van aardbevingen waargenomen. De meeste berigten dienaangaande ontvingen melden, dat tusschen 10 minuten voor en 20 minuten na 1 ure, twee of drie schokken zijn bespeurd, in eene rigting van het noordoosten naar het zuidwesten, die zoo sterk waren, dat deuren uit de hengsels werden gerukt, klokken in beweging raakten, spiegels en andere meubelen schudden enz. Barometer en thermometer ondergingen geene verandering. De hemel was bewolkt, de wind zuidwest.

ENGELAND.

LONDEN, 30 Julij. De Koningin zal den 10 Augustus de zitting van het parlement aluiten en vertrekt den volgende dag naar Frankrijk.

Het gouvernement zal aan het parlement een voorstel doen om 800 pondsterling toe te staan tot het oprigten van een gedenksteen voor Franklin en zijne medegezellen.

— Er zal eene meeting plaats hebben onder voorzitting van generaal Lacy Evans. De herstelling van het koninkrijk Polen zal er behandeld worden.

— Vroeger, om den aanvloeyenden stroom van goud-delfers, sedert 1848, te kunnen voeden, geschieden er menigvuldige exportatiën van graan en meelwaren uit de Vereenigde Staten naar San Francisco; naarmate de nabij gelegen landen echter bebouwd werden, verminderden die aanvoeren, en thans bij de algemeene schaarscheit aan tarwe, ziet men dat ook reeds deze nieuwe productie-plaats onmiddellijk voor exportatie wordt aangesproken, om het hier toe te brengen tot aanvulling van het algemeene deficit. In de maand April van dit jaar lagen in de haven van San Francisco een zestal groote schepen geladen, of in lading, om het excedent van den binnenlandschen landbouw uit te voeren. — Er is vooruitzigt, zoo meldt men, op veel tarwehandel; deze graansoort is aldaar laag genoteerd, en bij een waarschijnlijk ruime oogst in dit jaar, geeft zij bij de tegenwoordige schaarschte, en den voortdurenden oorlog, eene goede rekening als remise naar Europa.

De californische tarwe wordt gezegd gelijk te staan met de beste roode dantziger tarwe en die zelfs te overtreffen, en de notering (midden van Junij) geven daarvoor te Londen een prijs van 85 sh. per quarter (f 11.50 à f 12 per mud.)

— Het engelsche dagblad *Leeds Mercury* bevat het volgende: De verouderde en onteerende vertooning, van den verkoop eener vrouw, had dezer dagen te Thirsk plaats. Een frissche jonge vrouw, echtgenoot van W. Marshall, van Wombleton, nabij Kirby Moorside, werd met een halster naar het kruis (denkelijk op de markt), geleid, en aldaar verkocht voor 2 sh. 6. (f 1.50) aan

een ridder van St. Krispijn. Marshall was 64 jaren oud toen hij zijne vrouw, die toen 12 jaren was, huwde. Zij leedden gelukkig gedurende 16 jaren, doch daar hij de snelle vermeerdering der gebreken van den ouderdom ondervond, kwamen zij overeen dat de band, die hen zoo lang in het huwelijk verbonden had, zou opgelost worden. Dientengevolge verlieten zij Wombleton en trokken naar Thirsk (welke plaats tot den verkoop was gekozen), en hielden stil in de herberg *the Royal Oak*, alwaar een overeenkomst opgesteld werd. Vervolgens begaven zij zich naar het kruis, alwaar de vrouw aan John Webster, van Oswaldkirk, verkocht werd. Denzelfden dag maakte de kooper zijnen koop aldus openlijk bekend: »Aankoop van eene jonge vrouw. Ik John Webster, schoenmaker van Oswaldkirk, verklaar bij deze dat ik gekocht heb Mary, de echtgenoot van William Marshall, van Wombleton, bij Kirby Moorside, op den dag van heden, aan het Thirsker kruis. Geteekend: W. Marshall, X als merk van Mary Marshall, John Webster. Getuigen Henry Rudd, William Chapman. Thirsk 11 Julij 1855.»

Men ziet dat Wombleton en Thirsk niet in de voorhoede, maar onder de achterblijvers der beschaving behooren en de belanghebbenden bij den koop nog ongeschikt zijn tot modellen voor de Muzelmannen.

— Zeker rijk koopman van New-York, de heer George Law, is de officiële kandidaat voor het presidentschap der Vereenigde Staten, welke door de Noord-Amerikaansche vrijmetselaars-sekte, bekend onder den naam der *Know-Nothings*, wordt vooruitgezet. Hij is deze eer en voorkeur aan een zeer schitterend bewijs zijner bekwaamheid voor de Noord-Amerikaansche regeeringszaken verschuldigd. Voor eenige maanden werd te New-York een befaamden bokser, William Poole genaamd, doodgeslagen bij een gevecht in een kroeg. Deze Poole was iemand van reusachtige lichaamskrachten, die overal waar hij kwam twist zocht en menigeen onder zijn handen deed bezwijken. Hij was daarenboven een staatkundig persoon, die in dienst der *Know-Nothings*, bij de verkiezingen met vuistslagen en brandewijn de kandidaten zijner faktie er door wist te halen. Zijn dood wordt aangemerkt als veroorzaakt door de Katholieken; want stervende betuigde Poole: »ik sterf als een waarachtig Amerikaan en door de hand van een Ierlander.» Zijne begrafenis werd door duizenden menschen gevolgd. De bedoelde Ierlander wist aan de wraakzucht der partijangers te ontkomen door op een schip te gaan, bestemd voor de Kaap Verdische eilanden. Het was nu dat de heer George Law optrad. Hij bood den politie een schip met bemanning aan om den vlugteling te achterhalen. Het aanbod werd greig aangenomen en men is den Ierlander meester geworden. George Law heeft zich door zijn edelmoedig aanbod zulk een anti-papistischen naam weten te bezorgen, dat men verlangt hem president der republiek te zien.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 31 Julij.

BEVALLEN (25 Julij): M. Scheller, geb. Mittelstorf, Z.

OVERLEDEN (26 Julij): J. Spöhler, 75 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 31 Julij.

De Voorraad van Java Koffij op Ceel, bedroeg den 30 Junij 50,572 balen.

Afgeleverd gedurende de maand Julij 20,757 "

Voorraad op 1° Aug. 29,815 balen.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 30 Julij. Tarwe. Puik N. Zeeuwache, Vlaams en Overm. f 450, 462; Middelseort f 423, 422; Blaauwe dito f 443, 390. — 158, 140, 161/2 & Hooglands. Kleefache f 475, 490, 495; 157/2 & Kleefache f 460; 164/2 & Bovenl. Ris f 485. — Rogge. Zeeuwache en Vlaamsche f 315, f 327; Noordbrabandsche f 291, 309. — 149, 150M & Wolgaster f 320; 150/2 & Rostocker f 320; 148/2 & Pruisische f 305. — Garst. Zeeuwache en Vlaamsche Winter f 177, 184; Zomer f 177, 184. — 124/2 & Vriesache Winter f 186; 135/2 & Oosache f 205. — Haver. Zeeuwache en Polder Korte f 150, f 159; dito en dito Voeder f 138, 147; Ligte dito f 126, f 135. — Boekweit. Noordbrabandsche op 1.082 & f 255, 266; Vriesache Zand f 257; Holsteinsche f 245, 248, 250. — Boonen. Zeeuwache Paardeboonen f 255, 264; Duiveboonen f 235, f 308. — Erwtien. Walchersche Blaauwe f 315, 320; Zeeuwache dito f 300, 315; dito groote f 315, 358; dito Witte f 293, 300; dito Graauwe f 285, 293; Geldersche dito f 360, 390. — Kanariezaad weinig gevraagd. De prijs blijft f 9,75 a 10,75. — Rijn Maaispand is tot f 260 afgedaan. — Bruin Mosterdzaad f 22, 24; Geel dito f 17, 18; per Mud. — Lijnkoeken f 140, 150 per 140 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe 161/2 & Bovenlandsche Ris f 480. — Rogge. 142/2 & Stokholmer f 295; 151/2 & Mecklenburger f 313; 144/2 & Zweedsche f 307; 150/2 & Mecklenburger f 312. — Garst. 146/2 & Leensche f 210.

SCHIEDAM, 30 Julij. Nootwijn f 18; Janever f 23,50; Amst. Proef f 24,75, per Ned vat zonder last, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 30 Julij. Koffij. Tot gesonteneerde prijzen zijn heden afgedaan 350 balen Brazil ex Frey en ca. 300 balen Brazil.

Rijst. De afdeelingen bezonden bij 4700 balen Rangoon.

9; id. werk. 16½; 3 pc. Mexiko 2½; 4 pc. Portugal —; Venezuela —; Ecuador ½; Wissel op Amst. —. —.
WEENEN, 30 Julij. Met. 5 pc. 26½; id. 4½ pc. 57½; Bank-Aktien —; Wissel op Londen 11 3/8; Amst. —; Parijs 139½; Goud 24½; Zilver 153½; Nieuwe Leening 99.
BERLIJN, 30 Julij. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 95½p.
HAMBURG, 30 Julij. Spanje 5 pc. 28½; id. 1 pc. 17½; Rusl. 5 pc. 95½p.; 3 pc. Mexicanen —; 5 pc. Sardinië —; Wissel op Amst. —; Londen kort —; Weenen —.
FRANKFORT, 30 Julij. 5 pc. Met. 68; 1 pc. Spanje binneal. 18½; id. 3 pc. 29½; Wissel op Londen 3/m. 116½; Amsterdam —; Weenen 29½; Parijs 93½.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTIE-
LINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS. EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek . . .	f 24,95	a —	Pruissische . . .	f 35 ⁵ / ₈	—
Napelsche . . .	26,10	„ —	Spaansche . . .	2,38	„ —
Div. in Est. . .	1,72 ¹ / ₂	„ —	Hamb. Russ. . .	34 ¹ / ₂	„ —
Eng. Russen . .	11,72 ¹ / ₂	„ —	Russ. in Z. R. .	35 ¹ / ₂	„ —
Fransche . . .	56 ¹ / ₂	„ —	„ Pap. „ . .	10 ¹ / ₂	„ —
Belgische . . .	56 ¹ / ₂	„ —	Pools. in Fl . .	27 ¹ / ₂	„ —
Coup. Nation. Metall.	30.20		Coup. Portugal Binnent	eerstes hem.	
1855, f 37 ¹ / ₂			Coup. Portugal Buitent	f 11.82 ¹ / ₂	
			Spanje f 11.82 ¹ / ₂		

GOLDEN SPECIEN.			
stukken à f 10 per Stuk	f	9.80	a 9.90
Oude-Grande Dukaten		5.55	5.65
Wetige Souvereinen		11.80	11.90
• Pistolen		9.70	9.80
Stukken van 20 Francs		9.45	9.55
Barren, gult en zilver, a f 1442.60 per Ned. Poot 15			

Piasters	per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs		2,24	2,25
Brabandsche Kroonen		2,65	2,70
Francsne		2,70	2,75
Prussische Daalder		1,77	1,80
Zilver 1000 à 980	f —	à —	—
900 à 700		104,20	104,70

BIJNENGEKOMEN:

TEXEL, 30 Juli. Dourholst, Louisa Jacoba Johanna, Pa-
dang. - Jamison, Elba, Savanah.

HILVORT, 28 Juli. Kooy, Mary Goddard, Batavia. - Noo-
doo, Fortuna, Portorico. - De Groot, Johanna Wilhelmina
Wilmington. - 29 Juli. Kapt. Nitloff, Tjassens, de Rooijer.
Ned. Corlega Brak, Curacao. - Muller, Albrecht Beyling, Batavia.
Fug, voor wijlen van der Horst, Johanna Jacoba, Akyab.

KROUWERSHAVEN, 28 Juli. Schaap, Bezoeckie, Batavia n.
Rott. - Kleyn, Kolofel Koopman, Akyab n. id. - 29 Juli. Ap-
pel, Equator, Akyab n. Rott. - V. d. Tak, Joan, id. n. id. -
30 Juli. Vignanna, Duiveland, Batavia n. Rott. - De Haan
Dina, Benjaminsje n. id. - Pedrich, Mercury, Akyab n. id.

VLISSENEN, 27 Juli. Lucas, Wave, Akyab - behnck, Ros-
tock. - Boenen Aylis, - Bleverts, Bousstle, Rio de Janeiro.

TEXEL, 30 Julij. Boekstra, Stad Stavoren, Suriname.

Geveild op Maandag 30 Julij, in het O. Z. Heeren Logement.

Advertentiën.

Het **VERKOOPHUIS**, is veelal de wrijvingspunt der wangunst van hen die zich met de door fatsoenlijke lieden veroordeelde industrie, het naipen en misleiden door het aanwenden en nabootsen van benamingen, etiketten, verpakking etc. onledig houden; de een prijs, zijn *Revalenta*, de ander zijne *Liberia* aan; een derde zijne zeep, likdoornbalsem, olie, toetsen Eau de Cologne en de hemel weet wat al meer, goedkooper dan het Verkoophuis; het Verkoophuis wordt er bij gehaald, zonder dat zijn ~~ze bang~~ niet in aanmerking te komen. Dit moest zeer vleijend voor onze ijdelheid zijn, maar wij bedanken toch voor zulk eenen stoet van volgelingen en copisten, zij maken slechte copijen en zijn soms zoo pretentieus dat ze wel voor originaliteiten wilden doorgaan; wij willen dan ook niet verder notitie van hen nemen dan noodig is om de Consumenten te waarschuwen tegen het schadelijke hunner praktijken, waarmede dan eenieder zijn voordeel doen kan.

Zoo is ons weder een geval bekend geworden van een zieke die door eene maagkwaal gedurig braken moest, en door het gebruik der nagemaakte Revalenta veel erger werd; hij durfde het pakje niet op te gebruiken maar kocht een busje **Dr Barry's Revalenta**, waardoor hij zoo gesterkt werd dat hij na acht dagen alle gewone spijsen nuttigen kon zonder te braken, en tegenwoordig hem alles weer goed komt. Nadere bijzonderheden geeft het Verkoophuis.

De REVALENTIA ARABICA werkt zeer gunstig op de spijsverterings-werktuigen en geneest in den grond alle ziekten, die uit slechte sappen ontstaan; het neemt de oorzaak der ziekte weg, waardoor dezelve dan als een natuurlijk gevolg verdwijnt. Onder de ziekten, die door slechte sappen ontstaan en door de zuivering derzelve genezen worden, behooren: hardlijvigheid, roode loop, onregelmatigheid in de verrigtingen, verstoppingen, zuur, kramp, buikpijn, stui-pen, maagwater, maagkanker, diarrhaea, zenuwziekte, galachtigheid, aandoeningen van lever en nieren, wind-zucht, opgezetheid, hartkloppingen, zenuwachtige hoofd-pijn, aangezigtspijn, aanhoudende branderigheid, prikkeling van mieren en blaas, graveel, roos, vallende ziekte, doofheid, reizen in het hoofd en in de ooren, bijhoofd-igheid, pijn tusschen de schouderbladen en in bijna alle deelen van het lichaam, slepende ontsteking en verzwe-ring in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klier-ziekte, onzuiverheid, bloedarmoede, tering (wanneer zij niet hopeloos is), waterzucht, influenza, griep, misselijk-heid en braking gedurende de zwangerschap, na het eten en op zee, neerslagtigheid, miltzucht, algemeene ver-zwakking, verlamming, verschillende rheumatische aan-doeningen, jicht, hoest, aamborstigheid, benauwdheid op de borst, slijmziekte, ongedurigheid, slapeloosheid, blozen zonder aanleiding, hevig, afkeer van de zinnen-leving, ongeschiktheid tot studie, zinsverbijsteringen, verlies van het geheugen, duizeling, ophooping van bloed naar het hoofd, uitputting, misnoedigheid, ongegronde vrees, besluiteloosheid, wanhoop, zucht tot zelfmoord, waanzin en eene menigte andere, ziekteverschijnselen, die men niet weet te noemen noch te rangschikken.

Zij is bovendien het beste voedsel voor kinderen en zwakken in het algemeen, daar het zelfs in de zwakste magen niet verzuurt, noch strijdig is met eenen gewonen leefregel of goed krachtig voedsel, maar een gezonden eetlust opwekt voor het middagmaal, de spijsvertering herstelt en zelfs bij de zwakste gestellen aan ligchaam en geest veerkracht nijzet. Bij kinkhoest, mazelen, kinderpokken en waterpokken maakt zij alle medicijn overbodig, daar zij alle brandigheid en koorts-achtigheid wegneemt.

Het wordt in het **VERKOOPELUS** en de bekende Dépôts verkocht in Blikken Bussen voor 87½ c., f 2, f 3.50, f 8, f 16. (1190)

M. VAN DER AA firma de **Wid. F. NIEMAND**,
Besteedster van Diensthouders, Singel bij het
Spk. F. 274, berigt bij deze haren geëerde begunstigers
dat zij, door het overlijden van hare zuster, de affaire
reeds 33 jaren uitgeoefend, heeft overgedaan aan **J. VAN**
DER OORD, die dezelve op bovenghoemde firma, zal
blijven continueeren; dankbaar voor het zoo vele haan
geschonken vertrouwen beveelt zij haren opvolger in
UEds. welwillende gunst.

Voornoemde **Besteedsters-Affaire van Dienstboden** van de **Wed. F. NIEMAND** overgenomen hebbende, zoo wenschte de ondergeteekende door eene prompte bediening diezelfde gunst waardig te worden, als haar voorganger een reeks van jaren heeft genoten.

AMSTERDAM, 1 Augustus 1855.
(1185) J. VAN DER OORD.

(1182) De Directeur der Kotschool te Zevendergen vraagt, om daadlijk in dienst te treden een **R. C. SECUNDAANT**, ten minste van den 3den rang, ge-examineerd voor de Fransche taal en van goede getuigschriften voorzien. Salaris naar bekwaamheden.

ANTWERPEN, 28 Julij. Belgien 100 n. 24 pc. 65; Obligat.
pc. 10 id. 11 pc. 94; Spanje 103 pc. 16½; Binnel. 100
pc.; Romeinen 7 pc. 74; Oostarrük Metalliek 5 pc. 64½;
BRUX. 30 Julij. Frankrijk 41 pc. 98½; 100 pc. 68½
pc. Spanje 20 id. 4 pc. 18½; 41 pc. Met. 81; Rom. Leen. 34
LONDEN, 30 Julij. Consols 91, 3 pc. Spanje Metalliek
41 pc. dito 18½; Comité-Bewijsen 4½; Passiv. 44; 100
id. 4½ pc. dito 90; 4 pc. Holl. 95½; 21 pc. id. 64
s. Sardinië 69; Brasilie 101; 41 pc. Peru 80; Gren. ultg

NEDERLANDSCHE VOORLOOPIGE DIENST.

VAN AMSTERDAM NAAR ROTTERDAM.

RHIJN-SPoorWEG.

Aanvang nemende den 30sten Julij 1855.

VAN ARNHEM NAAR AMSTERDAM.

	Van ROTTERDAM naar AMSTERDAM.				Van ARNHEM naar ROTTERDAM.			
	1ste TREIN.	2de TREIN.	3de TREIN.	4de TREIN.	1ste TREIN.	2de TREIN.	3de TREIN.	4de TREIN.
AMSTERDAM	U. M. 6	U. M. 12 30	U. M. 4 15	U. M. 8	U. M. 6 40	U. M. 11 40	U. M. 3 25	U. M. 7 10
ABCOUDE	door	12 47	4 32	8 17	6 56	11 56	3 41	7 26
LOENEN-VREELAND.	door	12 55	4 40	8 35	7 11	12 11	3 56	7 41
NIEUWERSLUIS	* 6 20	1 5	4 50	8 42	7 22	12 22	4 7	7 52
BEUKELLEN.	door	1 12	4 57	8 50	7 45	12 45	4 30	8 15
MAARSEN.	door	1 20	5 5	9 10	8 1	1 4	4 46	8 31
UTRECHT Aankomst	6 45	1 30	5 15	9 10	8 20	1 20	5 5	8 50
ZEIST-DRIEBERGEN.	—	1 40	5 25	9 29	8 30	1 30	5 15	9 3
MAARBERGEN	—	1 59	5 44	9 45	8 40	1 40	5 25	9 10
VEENENDAAL.	—	2 15	6 —	10 8	8 48	1 48	5 33	9 18
EDE.	—	2 38	6 23	10 19	8 55	1 55	5 40	9 25
WOLFHEZEN.	—	2 49	6 34	10 34	9 5	2 5	5 50	9 35
ARNHEM, Aankomst	10 20	3 4	6 49	10 50	9 13	2 15	5 58	9 43

	Van ROTTERDAM naar ROTTERDAM.				Van ROTTERDAM naar ARNHEM.			
	1ste TREIN.	2de TREIN.	3de TREIN.	4de TREIN.	1ste TREIN.	2de TREIN.	3de TREIN.	4de TREIN.
AMSTERDAM	U. M. 6	U. M. 12 30	U. M. 4 15	U. M. 8	U. M. 6 40	U. M. 11 40	U. M. 3 25	U. M. 7 10
UTRECHT Aankomst	6 45	1 30	5 15	9 10	8 20	1 20	5 5	8 50
UTRECHT Vertrek	—	1 40	5 25	9 29	8 30	1 30	5 15	9 3
HARMELEN.	—	1 59	5 44	9 45	8 40	1 40	5 25	9 10
WOERDEN.	—	2 15	6 —	10 8	8 48	1 48	5 33	9 18
OUDEWATER.	—	2 38	6 23	10 19	8 55	1 55	5 40	9 25
GOUDA.	—	2 49	6 34	10 34	9 5	2 5	5 50	9 35
NIEUWERKERK	—	3 4	6 49	10 50	9 13	2 15	5 58	9 43
CAPELLE.	—	3 20	6 25	10 35	9 30	2 30	6 15	10
ROTTERDAM, Aankomst	10 20	3 4	6 49	10 50	9 13	2 15	5 58	9 43

*De aangegeven halt te Nieuwsluis bij den Sneltrain, heeft alleen plaats in die gevallen, dat op dit Station, Reizigers opgehaald of afgeleverd moeten worden. Sneltrainen zijn slechts voorloopig, en bestaan uit Rijnreizen der 1ste en 3de Klasse. — Van Utrecht en tussenplaatsen naar Rotterdam worden echter voor den Sneltrain ook bi letten der 3de Klasse uitgegeven. De Sneltrain, de eerste en tweede Treinen vertrekkende van Amsterdam, corresponderen respectievelijk met de Treinen van Rotterdam naar Antwerpen, vertrekkende ten 5 ure 45 minuten, 12 ure en 4 ure. De tweede en derde Treinen vertrekkende van Rotterdam, corresponderen met de Treinen van Antwerpen, vertrekkende des voormiddags ten 7 ure 30 minuten en 9 ure 45 minuten. Van het Bolwerk te Rotterdam vertrekt een Sloopboot 20 minuten voor het vertrek van iederen Trein, om de Passagiers hunne bagage naar het Bolwerk te vervoeren. Vracht vijf Cent per portoon. Bagage vrij. Aankomst Bestelkantor aan het Bolwerk worden Plaatskanten afgegeven en Passagiers-goederen aangenomen. het Station, om de Passagiers en hunne bagage naar het Bolwerk te vervoeren. Vracht vijf Cent per portoon. Bagage vrij. Aankomst Bestelkantor aan het Bolwerk worden Plaatskanten afgegeven en Passagiers-goederen aangenomen. Rijnreizen, Paarden, Slagvee en andere Dieren, zoowel Koopmansgoederen worden vooreerst op des zijt van Utrecht naar Rotterdam aangenomen.

De Zalf en Pillen van Holloway. Buiten wone genezing van een ziek been. De heer A. Z., Harlingen, had een verzwering aan een zijner been waaraan alle aangewende middelen ter genezing, schreuk hadden geleden, en het welk wel verre van te verbeteren, elken dag verslimmerde. Eindelijk gebruikte de zalf en pillen van Holloway, waardoor al dadelijk een verbetering in zijn toestand kwam; het sterk gezwollen been begon te slinken, en was in weinig tijds genezen. Gemelde Heer bevindt zich thans volmaakt en heeft zijne bezigheden hervat. Deze uitstekende geneest wonden en zweren al waren dezelve twintig jaren oud.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à /0.80, /1.85, /3.00, /6.75, /13.50, /20.50.
Potjes Zalf à /0.80, /1.85, /3.00, /7.05, /13.85, /22.95.

Door A. H. BANNING te Utrecht is aan H. H. Integ kenard vermaakt.

Misdaad en Boete.

Eene Novelle uit den jongsten tijd, naar het Hoogduitsch, door ERNESTUS.

Uitgegeven ten voordeele der slagtoffers van den wtervloed in Noordbrabant. Prijs / 1.25.

De uitgave dezer Novelle heeft niet vroeger plaats kunnen hebben, omdat de deelneming aanvankelijk te gering was.

NB. Het werkje wordt niet in commissie verzonden, maar zal nog gedurende een maand te bekomen zijn bij de Heeren DE HAAS en VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam.

Aan de geëerde Inteekenaren is verzonden:

De GEKRUIDE ZIELESPIJS.

XVIII. portie,

zijnde de laatste van den *derden jaargang* en het tweede deel. Bij deze portie is toegevoegd de *Inhoud*, welke bij de eerst- of naastvolgende portie door een *net gelikt. titel en omslag* zal gevolgd worden.

Voor den 4den jaargang, welke met N°. 19 begint en medio Augustus aanvangt, gelieve men zich tijdig te abonneren; voortdurend blijft daartoe gelegenheid bij alle boekhandelaars en postkantoren des rijk.

Bij de Heeren C. L. VAN LANGENHUYSEN, te Amsterdam en 's Hage; VAN ROSSUM te Utrecht; VAN GRUNSEN te Leeuwarden; SLADDOOT te Groningen; VAN ALMELD te Zwolle; VAN DER BEEK te Rotterdam; VAN DER BEEK te 's Bosch; VAN DIJK te Breda; VAN DER BEEK te Vlissingen en bij den uitgever W. J. VAN DER BEEK te Arnhem, kan men de toezending naar de kleinste plaatsjes franco per post bezorgen, en men aldaar depots gesteld, ook voor den boekhandel.

De uitgever neemt de vrijheid de *Zielspijs* ernstig aan te bevelen, en allen die iets waarde hechten aan degelijke Godsdienstige Lektuur. De nuttige strekking, welke door een aangename populaire voorstelling der Christelijke geloofswaarheden bevorderd wordt, geeft de *Zielspijs* het recht op de belangstelling van elken Katholik. Onze Eerw. Geestelijkheid, met de Bisschoppen aan het hoofd en een tal van meer dan 2000 lezers, schijnen dit door hunne veelvuldige deelneming en aanbeveling te erkennen.

Hoewel de kring onzer (lezende) gasten aan dezen *Zielspijs*-dissch betrekkelijk ruim mag genoemd worden, wenschen wij dien toch zoo veel mogelijk uit te breiden, trouwens, niemand behoeft er zich om de geringe kosten van /1.00 per jaar aan te onttrekken; — en ieder vindt wat naar zijn smaak; — althans wat voor allen nuttig is. Onze oude vrienden zullen niet wagen, wij noodigen hen daarom vriendelijk uit, dat zij ons een vriend of vrienden mede bringe! Alzoos kan onsmaal het doel bereikt worden, dat de *Zielspijs* algemeen bij burger en boer, bij heer en knecht, duizendvondig nut verspreide.

ARNHEM, 30 Julij 1855. (1189)

To Amsterdam bij C. L. van Langenhuyzen, Drukker en Uitgever.